

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/237/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3217200958
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3217200958.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcov 1/ E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. L. XX, 2/ Ing. N. Z., rod. V., nar. XX.X.XXXX, bytom R. L. XX, 3/ Ing. B. V., nar. XX.X.XXXX, bytom A. K., V. XXX/XX, 4/ A. Daniša, nar. XX.X.XXXX, bytom R. L. XXX, 5/ T. K., rod. V., nar. XX.X.XXXX, bytom R. L. XX, všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Slávik a partneri, s.r.o., so sídlom Nám. M. R. Štefánika 3, Topoľčany proti žalovaným 1/ Josefovi K., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. nad K., M. XXXX/X, 2/ T. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., A. XXXX/XXX, 3/ Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. L. XX, zastúpenému JUDr. Máriou Gbelskou, advokátkou, so sídlom Bánovce nad Bebravou, J. Jesenského 70/2, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 5C/6/2017-271 zo dňa 21. júna 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaným 1/ a 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

Žalovaný 3/ **m á** voči žalobcom 1/ až 4/ **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov odvolacieho konania sú žalobcovia 1/ až 4/ **p o v i n n í** žalovanému 3/ zaplatiť spoločne a nerozdielne v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu žalobcov, výrokom II uložil žalobcom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovanému 3/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bude rozhodnuté o konkrétnej výške trov po právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom III. žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal. Na odôvodnenie tohto rozsudku uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali, aby súd určil, že nehnuteľnosti, zapísané v KN Okresného úradu Bánovce nad Bebravou, katastrálny odbor, v liste vlastníctva č. XXX pre Obec Chudá Lehota, katastrálne územie Chudá Lehota ako pozemky registra C parc. č. XX/X zastavané plochy a nádvorcia vo výmere 555 m², parc. č. XX/X orná pôda vo výmere 1757 m², parc. č. XX/X zastavané plochy a nádvorcia vo výmere 188 m² a parc. č. XX/XX zastavané plochy a nádvorcia vo výmere 37 m², patria v spoluvlastníckom podiele 21/120 vzhľadom k celku do dedičstva po nebohom Q. V., zomrelom dňa XX.XX.XXXX. Žalobu žalobcovia odôvodňovali tým, že uvedené pozemky tvorili časť pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XX, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XX k. ú. Chudá Lehota, vlastnícky v celosti na mene Q. V., ktorý zomrel v roku 1915 a po ňom dedili túto nehnuteľnosť jeho deti Q. V., I. K., M. Q., Z. V. a B. V., každý v podiele 1/5. V roku 1918 zomrel Z. V., po ktorom dedili uvedení súrodenci. Žalovaní 1/ a 2/ sú potomkovia I. K. a žalovaný 3/ je potomkom M. Q.. B. V. zomrel XX.XX.XXXX a dedičské konanie po ňom bolo vedené na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod D 346/1942. Jeho podiel bol prededený na deti Q. V. a Q. V.. Q. V. zomrel XX.XX.XXXX a jeho podiel nadobudol podľa dedičského konania vedeného na Okresnom súde Bánovce

nad Bebravou pod č. D 41/44 jeho brat Q., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX a dedičské konanie po ňom bolo vedené na Štátnom notárstve v Topoľčanoch pod D 767/69. Tú časť pozemnoknižnej parcely č. XX, ktorá bola od roku 1942 označená ako parc. č. XX/X, zdedila žalobkyňa 2/ a darovacou zmluvou zo dňa 21.07.2005 ju previedla na A. V. a po jeho smrti ju zdedila žalobkyňa 1/. Sporové nehnuteľnosti pochádzajú z tej časti pozemnoknižnej parcely č. XX, ktorá bola pri rozdelení v roku 1942 označená ako parc. č. XX/X roľa vo výmere 1 ha 58 á 95 m². Q. V. odišiel v dobe okolo 1. svetovej vojny do Ameriky, kde aj zostal. Odišiel loďou a všetky náklady s tým spojené si hradil na dlh, ktorý potom za neho splácal jeho brat B., ktorému za to od Q. zostal jeho podiel na pôvodnej pozemnoknižnej parcele č. XX. V roku 1934 vtedajší, tu sa nachádzajúci pozemnoknižní vlastníci B. V., M. Q. a I. K. vystavili pre súd ohlasovací list a k tomu nechali vyhotoviť zameranie pôvodnej pozemnoknižnej parc. č. XX, ktorým zameraním si ju rozdelili na tri časti parc. č. XX/X roľa o výmere 82 á 76 m², parc. č. XX/X roľa o výmere 79 á 36 m² a parc. č. XX/X roľa o výmere 1ha 58 á 95 m². Pri tejto delbe parc. č. XX/X zostala vo vlastníctve I. K.. parc. č. XX/X vo vlastníctve M. Q. a parc. č. XX/X vo vlastníctve B. V., ktorému však zostal aj podiel odídeného Q. V.. To bol dôvod, prečo B. V. dostal prakticky dvojnásobnú výmeru oproti I. a M.. Okresný súd Bánovce nad Bebravou konal pod sp. zn. Čd. 77/42 a uznesením z 20.01.1942 povolil toto rozdelenie pôvodnej parcely č. XX. Ďalšie právne kroky na zápis tohto rozdelenia v pozemkovej knihe však urobené neboli. Faktom však je, že všetci títo traja (B. V., M. Q. a I. K.) užívali najneskôr od roku 1934 reálne vyčlenené časti pôvodnej parcely č. XX. Vydržacia doba bola do 31.12.1950 32 ročná a od 01.01.1951 desaťročná. Uplynula preto najneskôr dňa 31.12.1960 a uplynula Q. V.. Dávnu delbu a takto podelené užívanie potvrdzovali aj dedičia po M. Q., rod. V., zomrelej XX.XX.XXXX, v konaní D 176/1950.

2. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape parc. č. XX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 555 m², parc. č. XX/X - orná pôda o výmere 1757 m², parc. č. XX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 188 m² a parc. č. XX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 37 m², nachádzajúce sa v k. ú. Chudá Lehota, sú zapísané na LV č. XXX v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne 1/ v podieloch 17/24 a 7/60, žalovaného 1/ v podieloch 1/60 a 1/20, žalovaného 2/ v podiele 1/15 a žalovaného 3/ v podiele 1/24. Uvedené parcely pochádzajú z časti pozemnoknižnej parcely č. XX, označenej ako XX/X. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou Čd. 77/42 zo dňa 20.01.1942 súd nariadil, aby vo vložke č. 11 pozemkovej knihe kat. územia Chudá Lehota bolo vyznačené: "Podľa ohlasovacieho listu pre toto katastrálne územie č. 29 z roku 1934 a snímku k nemu pripojeného a) bola pozemková parcela č. XX rozdelená v pozemkové parcely č. XX/X, XX/X a XX/X. Tým je vybavený čiastočne ohlasovací list vyššie uvedený." Upovedomení o tom boli Katastrálny meračský úrad v Trenčíne, B. V., Q. V., M. Q., rod. V., I. K., rod. V.. Na Štátnom notárstve v Topoľčanoch bolo pod D 767/69 vedené dedičské konanie po nebohom Q. V., zomr. dňa XX.XX.XXXX. Z vyjadrení účastníkov tohto konania zachytených v uvedenom spise vyplýva, že pozemnoknižná parcela č. XX v k. ú. Chudá Lehota bola reálne rozdelená od roku 1946 a na inom mieste v spise je uvedené, že od roku 1947. V spise je okrem iného aj list O. K. zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom táto uvádza, že Q. V. písal v r. 1941 list sestre I., aby jej brat dal čiastku, ktorá mu príde, a ona si tam postavila. Podľa listu mal Q. pôžičku na cestu do Ameriky, ktorú mali splácať jeho súrodenci z toho, čo sa na jeho podiele urodí. Notárka JUDr. Mária Vatrsková vydala pod spis. zn. N 92/2001, NZ 2001 osvedčenie o tom, že N. Q. je výlučnou vlastníčkou parc. č. XX - orná pôda o výmere 1964 m² v k. ú. Chudá Lehota, ktorá bola vyčlenená z pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XX/X zapísanej vo vložke 11, ktorá vlastnícky patrila v 1/4 nebohej M. Q., rod. V., pričom už za jej života došlo k reálnemu vyčleneniu do parcely XX. Na Okresnom súde Topoľčany bolo pod spis. zn. 6C/62/1990 vedené konanie, ktorého predmetom bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemnoknižnej parcele č. XX/X v k.ú. Chudá Lehota a po zmene návrhu určenie, že parc. č. XX/X a 87/8 v k.ú. Chudá Lehota patria do dedičstva po Q. V., zomr. dňa XX.XX.XXXX. Návrh bol v konečnom dôsledku zamietnutý. Na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou je pod spisovou značkou 3C/59/2008 vedené konanie, ktorého predmetom je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto konania.

3. Posúdením uvedených skutočností dospel súd k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Žalobcovia tvrdili, že uvedené spoluvlastnícke podiely žalovaných vydržal právny predchodca žalobcov Q. V., zomr. dňa XX.XX.XXXX, keď tieto pochádzajú z pozemnoknižnej parcely č. XX, ktorá bola reálne rozdelená a časť XX/X pripadla právnomu predchodcovi menovaného a práve z tejto časti sú sporné nehnuteľnosti. Žalobcovia tvrdili, že menovaný sporné nehnuteľnosti vydržal, pričom právny titul na účely vydržania odvodzovali z toho, že spoluvlastník Q. V., ktorý odišiel počas Prvej svetovej vojny do Ameriky, ich prenechal svojmu bratovi B. za to, že tento mal za neho splácať pôžičku, ktorú si Q. zobral, aby uhradil náklady cesty do Ameriky, pričom na potvrdenie tejto skutočnosti boli nehnuteľnosti reálne rozdelené

neskôr, o čom svedčí uznesenie súdu Čd 77/42. Z dedičských konaní (D 767/69 po Q. V. a D 176/1950 po M. Q.) má tiež vyplývať skutočnosť, že došlo k del'be nehnuteľností a aj vlastníctva. Na žalobcoch bolo dôkazné bremeno, aby preukázali splnenie podmienok vydržania u Q. V., zomr. dňa XX.XX.XXXX. Až do konca roku 1950 platilo na Slovensku obyčajové právo. Vydržanie bolo právnym inštitútom, ktorý umožňoval nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti mimo pozemkovej knihy, a to aj proti jej vlastníkovi, ktorý bol v pozemkovej knihe zapísaný. Podľa obyčajového práva vlastnícke právo k nehnuteľnosti vydržaním nadobudol ten, kto mal v pokojnej držbe nehnuteľnosť ako svoju po dobu 32 rokov. Vlastnícke právo nemohol vydržať ten, kto nebol dobromyseľný, teda kto už na počiatku svojej držby vedel o tom, že nehnuteľnosť nadobudol bezprávne, prípadne sa jej zmocnil bez právneho titulu, alebo vedel, že patrí inému. Podľa Občianskeho zákonníka z roku 1950 bolo možné vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo, pričom ho mohol nadobudnúť ten, kto oprávnené držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov. Oprávneným držiteľom bol ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí; v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. Obyčajové právo vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení do držby a Občiansky zákonník z roku 1950 vyžadoval dobromyseľnosť počas celého plynutia vydržacej doby. Existencia dobromyseľnosti sa vždy hodnotí objektívne, teda nielen zo subjektívneho, osobného presvedčenia samotného držiteľa. Dobromyseľnosť je vnútorný psychický stav, ktorý nemožno vždy priamo dokázať. O dobromyseľnosti možno usudzovať z okolností, v ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Strata dobrej viery držiteľa vecí nastáva okamihom, keď sa mu stali známymi skutočnosťami, ktoré z hľadiska objektívneho posúdenia museli u neho dôvodne vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Nehnuteľnosti, ktoré mal Q. V., zomr. XX.XX.XXXX, vydržať, a ktoré sú predmetom tohto konania, mal získať od svojho právneho predchodcu B. V. a ten od svojho brata Q. ako protihodnotu za splácanie pôžičky Q.. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že v roku 1942 skutočne došlo k rozdeleniu pozemnoknižnej parcely č. XX na tri parcely, a to aj parcelu XX/X, z ktorej vznikli sporné nehnuteľnosti. Z vykonaného dokazovania však nebolo preukázané a žiaden dôkaz o tom nesvedčí, kedy B. V. vstúpil do držby spoluvlastníckeho podielu brata Q.. Žalobcovia uvádzali okolnosti ohľadne del'by a časové údaje, kedy najneskôr vydržacia doba plynula, avšak neuviedli údaj o tom, kedy vydržacia doba začala plynúť a nepredložili o tom žiaden dôkaz. Rovnako nepredložili žiaden dôkaz o tom, že rozdelenú pozemnoknižnú parcelu č. XX začali užívať právní predchodcovia strán sporu tak, ako tvrdia žalobcovia. Zo žiadneho dôkazu totiž nevyplýva, že parcela bola rozdelená týmto spôsobom na základe vôle všetkých jej spoluvlastníkov s konkrétnym určením, komu ktorá časť pripadne. Obyčajové právo vyžadovalo dobromyseľnosť pri nastúpení do držby a aj preto je rozhodujúci okamih vstupu B. V. do držby a nie najskorší alebo najneskorší možný deň uplynutia vydržacej doby. Uvedená skutočnosť nebola preukázaná nijakým dôkazom a rovnako tak nebolo preukázané ani to, či menovaný bol v tom čase dobromyseľný. Menovaný totiž vedel, že spoluvlastníkom je jeho brat Q. a to, že tento mu svoj spoluvlastnícky podiel prenechal za splácanie jeho pôžičky, je iba ničím nepreukázaným tvrdením, ktoré je navyše významne spochybnené písomným vyjadrením O. K. z roku XXXX, nar. 1919, ktorá písomne uviedla v dedičskom konaní po Q. V. diametrálne odlišné okolnosti, ako mala byť pôžička Q. V. splácaná všetkými jeho súrodencami z výnosov z jeho spoluvlastníckeho podielu. Za tejto dôkaznej situácie, keď nebol označený alebo predložený žiaden dôkaz o tom, kto sa kedy ujal držby sporných pozemkov, teda o začatí plynutia vydržacej doby, nebol predložený ani objektívny dôkaz svedčiaci v dobromyseľnosť držiteľa, naopak sú tú výrazne odlišné skutkové tvrdenia spochybňujúce tvrdenia žalobcov, z dôkazov vyplýva iba rozdelenie pozemnoknižnej parcely, no ani z jedného to, akým spôsobom a prečo k tomu došlo a ktorý diel má komu pripadnúť, pričom už účastníci dedičského konania D 176/50 nemali ani presnú vedomosť, kedy k reálnemu rozdeleniu došlo, musel súd žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali kto a kedy a ako presne si nehnuteľnosť rozdelil, kto mal kedy vstúpiť do oprávnenej držby sporných pozemkov a či bol dobromyseľný. Z dôkazov týkajúcich sa iných nehnuteľností, hoc z tej istej pozemnoknižnej vložky, alebo aj iných parciel pochádzajúcich z pozemnoknižnej parcely č. XX, možno vyvodit' tvrdené vydržanie iba domnienkami, na ktorých však nemožno postaviť určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V pochybnostiach sa má za to, že držba je dobromyseľná. V danom prípade však nejde o pochybnosti o dobromyseľnosti držby, ale o neexistenciu žiadneho objektívneho dôkazu svedčiaceho v prospech vydržania sporných nehnuteľností Q. V.. Na základe uvedených dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1v spojení s § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol, a preto by v zmysle § 255 ods. 1 CSP patrila žalovaným voči žalobcom plná náhrada trov konania. Súd však

plnú náhradu trov konania priznal iba žalovanému 3/, ktorý si ju uplatnil. Žalovaným 1/ a 2/ súd náhradu trov nepriznal, keďže si ju neuplatnili.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobcovia. Podľa nich súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že v konaní bolo podľa nich preukázané, že došlo k reálnej delbe pôvodne jednotnej PK parcele č. XX a že časť z nej, označená (vtedy) ako parc.č.XX/X zostala v držbe a následne vlastníctve nášho právneho predchodcu, vrátane podielu amerického Q. V. za splácanie jeho dlhu súvisiaceho s vycestovaním. Tieto závery logicky vyplývajú z celého súboru dôkazov, ktoré boli v konaní obstarané. S ohľadom na značný časový odstup časť priamych dôkazov, viažúcich sa najmä na konajúce osoby už nie je možné obstarat' a vykonať, konanie (ale aj nekonanie) týchto osôb však zanecháva stopy, ktoré sú v listinách, použitých v tomto konaní, zachytené a z nich možno ich vôľu, dávanú najavo či už výslovne alebo aj mlčky, vyčítať a spätne ustáliť skutkový stav. V konaní sa preukázalo, kedy najneskôr náš právny predchodca B. V. vstúpil do držby (aj) spoluvlastníckeho podielu brata Q. V.. Tým najneskorším preukázaným termínom je rok 1934, kedy bol všetkými spoluvlastníkmi podaný do pozemkovej knihy ohlasovací list č.XX a spolu s ním aj geometrické zameranie nielen PK parc.č.XX a jej rozdelenie na tri časti, ale aj všetkých ostatných, dovtedy spoločných parciel. Následne, na základe tohto ohlasovacieho listu, potom boli v roku 1942 podľa Čd 77/1942 až Čd 82/1942 vykonané delby pôvodných jednotných parciel na tri časti, spoločným znakom tejto delby bolo to, že jedna z parciel, pochádzajúcich z pôvodných PK parciel, mala vždy približne dvojnásobnú výmeru. Nestalo sa tak náhodou, ale preto, lebo tieto časti o dvojnásobnej výmere zostali vo vlastníctve nášho právneho predchodcu B. V. práve preto, lebo v nich bol zahrnutý nielen podiel vlastný B. V., ale aj podiel od Q. V.. To, že parcela č.XX/X zostala v celosti v držbe a užívaní ich právneho predchodcu, považujú žalobcovia za preukázané. Takýto stav držby a užívania je totiž zachovaný až dosiaľ a minimálne do roku 1990 (do sporu 6C/62/90) bol tento stav nesporný. Rovnako považujú za preukázané to, že tá časť z parc.č.XX, ktorá po delbe bola označená ako parc.č.XX/X, zostala v držbe a užívaní samotnej M. Q. a tá časť, ktorá po delbe bola označená ako parc.č.XX/X zostala v držbe a užívaní I. K.. Jediný záver, ktorý je možný z tejto skutočnosti takéhoto užívania urobiť, je, že sa tak stalo v zhode pôvodných spoluvlastníkov. Inak totiž by boli vznášané námietky proti takému stavu delby a držby a boli by vznikali spory. Žiadna zo strán však také tvrdenia nevznášala a žiaden spor až do r.1990 tvrdený a preukazovaný nebol. Naopak, ohlasovací list v r.1934 mohol byť podávaný evidentne len na základe zhody spoluvlastníkov. Aj ďalšie dôkazy, v konaní vykonané, svedčia tomu, že takýto stav držby a užívania bol vytvorený v zhode spoluvlastníkov. V zápisnici z dedičského konania po M. Q. D 176/1950 zo dňa 28.3.1951 dedičia po nej (okrem iných aj O. K.) tvrdia dávnu delbu spoluvlastníkov, týkajúcu sa nehnuteľností PKV č.XX k.ú.Chudá Lehota, ktorú datovali až do roku 1914 a mal sa týkať okrem iného aj parc.č.XX. Podľa tvrdenia dedičov poručiiteľka M. Q. mala vlastniť a užívať iba tú časť z parc.č.XX, ktorá bola už v tej dobe v dôsledku ohlasovacieho listu a zamerania označená ako parc.č.XX/X a to isté tvrdili aj ohľadom ďalších parciel, v tej dobe už taktiež podlomených a geometricky rozdelených. Je nepodstatná z hľadiska tohto argumentu tá skutočnosť, že dedičské konanie bolo nakoniec vykonané podľa pozemnoknižne zapísaných podielov z dôvodu prekážky, založenej zákonom č.139/47 Zb. a nedoložením osobitného súhlasu. Toto skutkové tvrdenie dedičov považujeme za dôležité pre tento spor, keďže svedčí o tom, aká bola v tej dobe vôľa pôvodných spoluvlastníkov a o tom, že táto sa aj realizovala, t.j. nastal vstup do užívania a držby. Pre úplnosť tejto časti argumentácie žalobcovia uvádzajú, že časť tejto parcely č. XX/X je totožná s tou, ktorú si v roku 2001 pod N 92/2001, NZ 96/2001 usporiadala osvedčením N. Q. a dnes je ako parc.č.XX vedená na žalovaného v 3/ rade (nie je v nej zahrnutá len časť výmery, ktorá sa nachádza v užívaní družstva). Parcela č.XX/X zostala pri tejto delbe v držbe a užívaní I. K. a tento stav je, pokiaľ ide o jej právnych nástupcov, taktiež zachovaný dodnes. I. K., resp. jej dedičia si vlastnícky tento pozemok neusporiadali, je vedený na LV č.XXX k.ú.Chudá Lehota a majú na ňom taktiež postavený rodinný dom č.s.XX, zapísaný v LV č.XXX. Tohto pozemku sa týkala zámenná zmluva, ktorú som ja žalobkyňa v 1/ rade vykonala s pôvodným žalovaným B. K., keďže sme si tento stav delby uznávali a v rozsahu, ktorý bol možný, sme si ho aj zámennou zmluvou usporiadali. Žalobcovia oponujú záveru súdu, že prenechanie spoluvlastníckeho podielu Q. V. ich právneho predchodcovi B. V. je ničím nepreukázané tvrdenie. Táto skutočnosť zo súboru dôkazov, v konaní vykonaných, logicky vyplýva. Na Okresnom súde Topoľčany v roku 1990 sa začalo konanie 6C/62/90, ktorého podstata bola rovnaká, šlo o určenie vlastníckeho práva k týmto sporovým pozemkom, avšak žaloba bola zamietnutá z procesných dôvodov. Za dôležité však v tejto súvislosti považujeme prednesy, ktoré robili účastníci tohto konania, ako aj závery, ktoré zo skutkových zistení vyvodil ako okresný, tak aj odvolací súd. Účastníkmi konania boli pritom právní

predchodcovia dnešných žalovaných. Časť žalovaných pripustila taký skutkový stav, že Q. V. odišiel do Ameriky loďou na dlh s tým, že dlžobu zaňho splácal brat B. V., a preto mu aj zostal podiel Q. na sporovej nehnuteľnosti. V opačnom prípade by sa ďalší súrodenci - M. (Q.) s I. (K.) domáhali podielu Q., to sa však nestalo. Tieto skutočnosti konštatoval aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku. Žalobcovia znova poukazujú na obsah prednesov dedičov po M. Q. v D 176/50, keďže ony korešpondujú práve s uvedenými skutkovými zisteniami. Nakoniec v rámci tejto argumentácie musia žalobcovia poukázať na to, že takto vytvorený stav držby a užívania tu bol ako pokojný a nerušený preukazne minimálne od roku 1934, domnievajú sa však, že on bol vytvorený už skôr. Nebol nikým rušený, najmä nie bývalými spoluvlastníkmi, tieto prejavy ich, resp. ich právnych nástupcov svedčia o nespornom stave držby a užívania. Toto isté však platí aj o vzdialenom Q. V.. Žiaden dôkaz nebol v konaní produkovaný taký, z ktorého by bolo možné urobiť záver, že on sám by bol robil nejaké úkony ohľadom tohto majetku, že by sa oň hlásil alebo namietol držbu B.. Jediné tvrdenie, na ktoré poukazuje súd v rozsudku, t.j. tvrdenie O. K., je z roku 1989 a nie je podporené žiadnym, ani priamym, ani nepriamym dôkazom. Naopak, je v priamom rozpore s tým, aké zaujímala stanovisko v dedičskom konaní po právnej predchodkyni M. Q. D 176/50, ale najmä je v priamom rozpore s pokojným a nerušeným stavom držby, ktorý tu jestvoval niekoľko desaťročí. Žalobcovia sa domnievajú, že sa v konaní preukázalo, že ich právny predchodca B. V. vstúpil najneskôr v roku 1934 po dohode so svojimi súrodencami ako spoluvlastníkmi parc.č.XX do oprávnenej držby tej časti z tejto parcele, ktorá bola po zameraní označená ako parc.č.XX/X, vrátane podielu brata Q. V. a v takto podelenom stave túto parcelu ako svoju užíval. Právne je preto namieste použiť na túto situáciu rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR č. 911/1932 úradnej zbierky NS o delbe spoločnej veci nielen čo do úžitku, ale aj čo do vlastníctva, zároveň s použitím zákonných ustanovení o vydržaní (§ 115, § 116 zák.č.141/50 Zb.). Vydržacia doba uplynula najneskôr 31.12.1960. Navrhujú preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril len žalovaný 3/. Uviedol, že na rozdiel od žalobcov je toho názoru, že prvoinštančný súd dospel po vykonanom dokazovaní k správne právnemu aj skutkovému posúdeniu. Tvrdenia žalobcov o reálnej delbe spoločnej parcely neboli ani nemohli byť v konaní preukázané. Ohlasovacími listami čd. 77 až 82/1942 dokázali iba fakt, že tieto pozemky chceli rozdeliť vtedajší spoluvlastníci, avšak na ich konečnom rozdelení sa nikdy nedohodli a nemohli sa dohodnúť, nakoľko im v tom bránil vtedajší zákon o zákaze delby roľníckeho „nedielu“, čo vyplýva napokon aj z odôvodnenia žalobcami predloženou listinou a to dedičským Uznesením D176/50 po M. Q., rod. V.. V tejto listine sa konštatuje, že o delbu požiadali, ale nakoľko dochádzalo u nich k nezhodám ohľadne delby, tak táto ani nebola právne ukončená zápismi s určením vlastníctva k rozdeleným parcelám. Otázka nadobudnutia podielu po nebohom Q. - Q. V., ktorý sa odsťahoval do Ameriky taktiež nemohla byť žalobcami preukázaná, lebo k darovaniu tohto podielu nikdy reálne nedošlo a k vydržaniu chýbal základný predpoklad a to dobromyseľnosť žalobcov a aj ich právnych predchodcov. Je nepochybné a žiadnym z účastníkov nenamietané, že „Americký“, Q. - Q., V. mal jednoznačne dedičov a bol aj ženatý. Tento procesný nedostatok nie je možné ani reálne odstrániť. O tom, že ani žalobcovia ani ich právni predchodcovia nemohli splniť podmienku dobromyseľnosti pre vydržanie vlastníckeho podielu po „Americkom“, Q. V., svedčí aj fakt, že žalobcovia a ich predchodcovia sa mnohými žalobami domáhali vyporiadania podielového spoluvlastníctva a keďže v tých neuspeli / pre uvedený procesný nedostatok účastníctva právnych nástupcov po „Americkom“, Q. V./, rozhodli sa dosiahnuť tento cieľ určením vlastníctva vydržaním. V ostatnom zotrval žalovaný 3/ na svojich verbálnych aj písomných vyjadreniach a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcov, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

7. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal pri rozhodovaní do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcov dodáva nasledovné:

8. Žalobcovia tvrdia a bolo podľa nich aj v konaní preukázané, že v minulosti došlo k reálnej delbe pôvodne jednotnej PK parcele č. XX a že časť z nej, označená (vtedy) ako parc.č.XX/X zostala v držbe a následne vlastníctve nášho právneho predchodcu, vrátane podielu amerického Q. V. za splácanie jeho

dlhu, súvisiaceho s vycestovaním. Odvolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že uvedené tvrdenia žalobcov v konaní preukázané neboli.

9. Žalobcovia tvrdia a ohlasovacím listom z roku 1934 preukazujú, že k reálnej delbe pozemnoknižnej parcely č. XX došlo najneskôr v uvedenom roku a od tej doby pôvodní podielovní spoluvlastníci B. V., M. Q. a I. K. užívali reálne vyčlenené časti pôvodnej parcely. Na potvrdenie týchto svojich tvrdení poukazujú aj na zápisnicu z dedičského konania po M. Q., sp. zn. D 176/1950, v ktorej mali dedičia po menovanej potvrdiť reálne rozdelenie uvedenej pôvodnej pozemnoknižnej parcely. Táto zápisnica, resp. tvrdenia dedičov v nej sú však v rozpore s tvrdeniami žalobcov, keď dedičia po nebohej M. Q. uviedli, že k reálnemu rozdeleniu pozemnoknižnej parcely č. XX došlo ešte v roku 1914, teda skoro 20 rokov pred časom, ktorý tvrdia žalobcovia. Uvedené nemôže byť zjavne pravdivé, keďže podľa dokazovaním zisteného skutkového stavu pôvodná pozemnoknižná parcela bola až do roku 1915 v celosti vlastníctvom Q. V. a až po jeho smrti v uvedenom roku ju zdedili jeho deti Q. V., I. K., M. Q., Z. V. a B. V., každý v podiele 1/5 a potom až v roku 1918, kedy zomrel Z. V. zdedili jeho spoluvlastnícky podiel na uvedenej pozemnoknižnej parcele ostatní súrodenci, teda právny predchodcovia strán sporu a ich brat Q. V.. Uvedená zápisnica z dedičského konania teda nijako tvrdenia žalobcov nepotvrďuje. Dôkazom týchto tvrdení nie je podľa odvolacieho súdu ani ohlasovací list z roku 1934. Tento bol vyznačený v pozemkovej knihe v roku 1942 a z obsahu uznesenia vtedajšieho Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou čd. 77/42 zo dňa 20. januára 1942 je zrejme, že šlo len o geometrické rozdelenie pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XX na tri nové č. XX/X, XX/X a XX/X, nie však o zmenu vlastníckych pomerov na daných nehnuteľnostiach, pričom o zápise rozdelenia mal byť podľa rozhodnutia súdu upovedomení aj spoluvlastník Q. V..

10. Tvrdeniam žalobcov, že rozdelenie pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XX v roku 1934 bolo v skutočnosti reálnym rozdelením tejto parcely nielen čo do úžitku, ale aj čo do vlastníctva /v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSR č. 911/1932 úradnej zbierky NS o delbe spoločnej veci/ odporuje aj skutočnosť, že účastníkom tejto dohody nebol jeden zo spoluvlastníkov, Q. V., ktorý podľa tvrdení samotných žalobcov niekedy v dobe 1. A. vojny odišiel do Ameriky a už sa nevrátil. Ján V. nemohol pri tvrdení reálnej delbe zastupovať spoluvlastníka Q. V. ani vystupovať ako vlastník jeho spoluvlastníckeho podielu. Prvú z uvedených alternatív žalobcovia v konaní netvrdili ani nepreukazovali. Pokiaľ ide o druhú z predložených alternatív, teda že B. V. pri tvrdení reálnej delbe vystupoval nielen ako spoluvlastník vo svojom pôvodnom podiele ale už aj v podiele svojho brata Q. V., tak táto v konaní preukázaná nebola. Žalobcovia síce tvrdili, že Q. V. pri svojom odchode do Ameriky prenechal svoj podiel bratovi B. V. za splácanie jeho dlhu súvisiaceho s vycestovaním, ale o tomto nepredložili v konaní žiadny dôkaz. Tomuto tvrdeniu odporuje písomné vyjadrenie O. K. z roku 1989, nar. XXXX, ktorá písomne uviedla v dedičskom konaní po Q. V., že pôžička Q. V. mala byť splácaná všetkými jeho súrodencami z výnosov z jeho spoluvlastníckeho podielu. Okrem toho je zrejme, že ak aj malo dôjsť k „odovzdaniu“ spoluvlastníckeho podielu Q. V. jeho bratovi B. V., muselo sa tak udiť neformálne /žiadny konkrétny formálny právny úkon prevodu vlastníckeho práva v konaní tvrdený ani zistený nebol/ a preto by u B. V. mohlo prichádzať do úvahy len vydržanie vlastníckeho práva ohľadne spoluvlastníckeho podielu Q. V. na pôvodnej pozemnoknižnej parcele č. XX. Ako však uviedol už súd prvej inštancie podľa uhorského obyčajového práva platného na území Slovenska až do roku 1950, vlastnícke právo k nehnuteľnosti vydržaním nadobudol ten, kto mal v pokojnej držbe nehnuteľnosť ako svoju po dobu 32 rokov. Bez ohľadu na dobromyseľnosť B. V. je potom zjavné, že v čase žalobcami tvrdeného reálneho rozdelenia pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. XX v roku 1934 ešte nemohla vydržacia doba uplynúť a Q. V. tak v uvedenom čase bol stále podielovým spoluvlastníkom pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 86 a keďže sa nezúčastnil tvrdení reálnej delby, nemohla byť táto právne účinná.

11. Nakoniec ešte odvolací súd uvádza, že poukaz žalobcov na závery súdov v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6C/62/90 nie sú namieste. V uvedenom konaní nebolo právoplatne rozhodnuté o vlastníckom práve k sporným nehnuteľnostiam, ktoré rozhodnutie by bolo právne záväzné pre strany tohto sporu ako aj pre v spore konajúce súdy. V tomto spore konajúce súdy sú tak oprávnené i povinné si na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia jeho výsledkov vytvoriť vlastné závery.

12. Odvolací súd na základe uvedeného rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

13. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní a preto im patrí nárok na náhradu trov

odvolacieho konania proti žalobcom. Keďže však žalovaným 1/ a 2/ žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli, odvolací súd týmto ich náhradu nepriznal. V odvolacom konaní však preukázane vznikli trovy žalovanému 3/ a preto tomuto odvolací súd priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania sú žalobcovia 1/ až 4/ povinní žalovanému 3/ zaplatiť spoločne a nerozdielne v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa /§ 419 CSP/ v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy /§ 427 ods. 1 CSP/.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom /§ 429 ods. 1 CSP/.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ /§ 428 CSP/.